

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 54/20
Λουξεμβούργο, 30 Απριλίου 2020

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις
C-168/19, HB κατά Istituto Nazionale della Previdenza Sociale (INPS)
και C-169/19, IC κατά INPS

Το ιταλικό φορολογικό καθεστώς που απορρέει από την ιταλοπορτογαλική σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης των εισοδημάτων δεν αντιβαίνει στις αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας και της απαγόρευσης των διακρίσεων

Οι συνταξιούχοι του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα μπορούν να υπόκεινται σε διαφορετικές εθνικές φορολογικές ρυθμίσεις

Οι HB και IC, ιταλικής ιθαγενείας, είναι πρώην υπάλληλοι του ιταλικού δημοσίου τομέα οι οποίοι λαμβάνουν σύνταξη γήρατος από το **Istituto Nazionale della Previdenza Sociale (INPS)** (Εθνικό Ίδρυμα Κοινωνικής Ασφάλισης, Ιταλία). Αφού μετέφεραν την κατοικία τους στην Πορτογαλία, ζήτησαν, το 2015, από το INPS να τους καταβάλλει, κατ'εφαρμογή της ιταλοπορτογαλικής σύμβασης για την αποφυγή της διπλής φορολογίας¹, **το ακαθάριστο ποσό της μηνιαίας συντάξης τους γήρατος, χωρίς παρακράτηση φόρου στην πηγή από την Ιταλία, ούτως ώστε να απολαύουν των φορολογικών πλεονεκτημάτων που παρέχει η Πορτογαλία.**

Το INPS απέρριψε τις αιτήσεις τους, κρίνοντας ότι η ρύθμιση αυτή έχει εφαρμογή **μόνο στους Ιταλούς συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα** που μετέφεραν την κατοικία τους στην Πορτογαλία, καθώς και στους Ιταλούς συνταξιούχους του δημόσιου τομέα οι οποίοι, εκτός του ότι μετέφεραν την κατοικία τους στην Πορτογαλία, απέκτησαν και την πορτογαλική ιθαγένεια (προϋπόθεση που δεν πληρούν οι HB και IC).

Οι HB και IC προσέφυγαν ενώπιον του Corte dei conti – Sezione Giurisdizionale per la Regione Puglia (Ελεγκτικού Συνεδρίου – δικαιοδοτικό τμήμα Περιφέρειας της Puglia, Ιταλία). Το εν λόγω δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο **εάν το ιταλικό φορολογικό καθεστώς που απορρέει από τη σύμβαση συνιστά εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία² των Ιταλών συνταξιούχων του δημόσιου τομέα και διάκριση λόγω ιθαγένειας³.**

Με τη σημερινή απόφασή του, **το Δικαστήριο απαντά αρνητικά και στα δύο ερωτήματα.**

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει τη νομολογία του⁴ κατά την οποία τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα, στο πλαίσιο διμερών συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολογίας, να καθορίζουν τα κριτήρια για τη μεταξύ τους κατανομή της φορολογικής τους αρμοδιότητας, δεδομένου ότι οι συμβάσεις αυτές δεν αποσκοπούν στο να διασφαλίζουν ότι η φορολόγηση σε ένα κράτος δεν θα είναι υψηλότερη από τη φορολόγηση σε άλλο κράτος. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν μεταξύ άλλων να κατανείμουν τη φορολογική αρμοδιότητα βάσει κριτηρίων όπως είναι το κριτήριο του καταβάλλοντος κράτους ή το κριτήριο της ιθαγένειας.

¹ Convenzione tra la Repubblica italiana e la Repubblica portoghese per evitare le doppie imposizioni e prevenire l'evasione fiscale in materia di imposte sul reddito (σύμβαση μεταξύ της Ιταλικής Δημοκρατίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την πρόληψη της φοροδιαφυγής ως προς τον φόρο εισοδήματος), που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 14 Μαΐου 1980 και κυρώθηκε από την Ιταλική Δημοκρατία με τον legge 562 (νόμο 562), της 10ης Ιουλίου 1982.

² Άρθρο 21 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

³ Άρθρο 18 ΣΛΕΕ.

⁴ Αποφάσεις του Δικαστηρίου της 19ης Νοεμβρίου 2015 στην υπόθεση [C-241/14](#), Bukovansky; της 12ης Μαΐου 1998 στην υπόθεση [C-336/96](#), Gilly (βλ. AT αριθ. 33/98 στα [DE](#) και [FR](#)).

Η διαφορετική μεταχείριση την οποία ισχυρίζονται ότι υπέστησαν οι HB και IC απορρέει από την κατανομή της φορολογικής εξουσίας μεταξύ της Ιταλίας και της Πορτογαλίας, καθώς και από τις διαφορές που υφίστανται μεταξύ των φορολογικών καθεστώτων των εν λόγω κρατών μελών. Υπό τις περιστάσεις αυτές, δεν τίθεται ζήτημα απαγορευόμενης διάκρισης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582